
Državni izpitni center

M 1 8 1 7 7 1 1 3

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

ELEKTROTEHNIKA

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Ponedeljek, 4. junij 2018

SPLOŠNA MATURA

IZPITNA POLA 1

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1	2	♦ $J/C = V$ ♦ Volt je enota za električno napetost in električni potencial.	Ime enote ..... 1 točka Poimenovanje fizikalne količine ..... 1 točka

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2	2	♦ $Q_{\text{jedra Cu}} = 29e_0$ ♦ $Q_{\text{jedra Cu}} = 4,65 \cdot 10^{-18} \text{ C}$	Izraz za jedrni naboj ..... 1 točka Izračun jedrnega naboja ..... 1 točka

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3	2	♦ $Q = \frac{1}{2}(i_1 + i_2)(t_2 - t_1) = 7 \text{ mC}$	Zapis izraza ..... 1 točka Izračun naboja ..... 1 točka

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4	2	♦ $l_a = \frac{U_{\text{izh}}}{I} = \frac{U_{\text{vh}}}{U_{\text{vh}}}$ $l_a = \frac{150}{220} \cdot 24 = 16,4 \text{ cm}$	Izraz za izračun dolžine ..... 1 točka Izračunana dolžina l_a ..... 1 točka

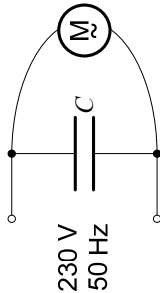
Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
5	2	♦ $\Delta R = R_{20}\alpha\Delta\theta$ $\Delta\theta = \frac{\Delta R}{R_{20}\alpha} = \frac{0,2}{0,0039} = 51,3 \text{ } ^\circ\text{C}$	Zapisana enačba za spremembo upornosti ..... 1 točka Izračunana sprememba temperature $\Delta\theta$ ..... 1 točka

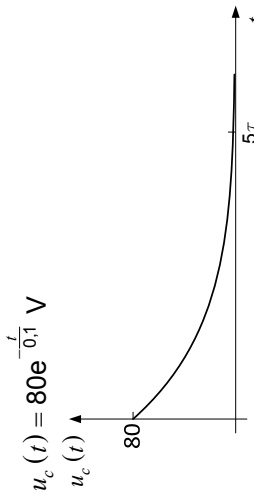
Naloga	Točke	Odgovor	Dodatna navodila
6	2	$\diamond Q = \tan \varphi = \tan 85^\circ = 11,4$	Zapis enačbe ..... 1 točka Izračun kvalitete ..... 1 točka

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
7	2	$\diamond \underline{Z} = R + jX = (1000 - j1000) \Omega = 1414e^{-j45^\circ} \Omega$	Zapisana impedanca vezja ..... 1 točka Izračunana impedanca vezja ..... 1 točka

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
8	2	$\diamond (1 - e^{-2}) \cdot 100 \% = 86,5 \%$	Zapis ..... 1 točka Izračun ..... 1 točka

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
9.1	2	$\diamond U_1 = R_1 I = 100 \text{ V}$	Zapis ..... 1 točka Izračun ..... 1 točka
9.2	2	$\diamond R_2 I_2 = R_3 (I - I_2)$ $\diamond I_2 = 6 \text{ A}$	Zapis ..... 1 točka Izračun ..... 1 točka
9.3	2	$\diamond U = U_1 + R_2 I_2$ $\diamond U = 220 \text{ V}$	Zapis ..... 1 točka Izračun ..... 1 točka
9.4	2	$\diamond P_{123} = UI = 2200 \text{ W}$ $P_{13} = (R_1 + R_3) I^2 = 4000 \text{ W}$ $\diamond P_{13} - P_{123} = 1800 \text{ W}$	Izračun moči ..... 1 točka Sprememba moči ..... 1 točka

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
10.1	2	$Q = P \tan \varphi = P \sqrt{\left(\frac{1}{\cos \varphi}\right)^2 - 1} = 1,2 \text{ kvar}$	Zapis ..... 1 točka Izračun ..... 1 točka
10.2	2	$I_M = \frac{P}{U \cos \varphi} = 8,7 \text{ A}$	Zapis ..... 1 točka Izračun ..... 1 točka
10.3	2	♦ narisano vezje 230 V 50 Hz	Vezje ..... 2 točki
10.4	2	$C = \frac{Q}{\omega U^2} = 72,2 \mu\text{F}$	Zapis ..... 1 točka Izračun ..... 1 točka

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
11.1	2	$I = \frac{U}{R_1 + R_2} = \frac{120}{1000 + 2000} = 40 \text{ mA}$	Izraz za tok ..... 1 točka Izračunan tok ..... 1 točka
11.2	2	$U_{C0} = IR_2 = 40 \cdot 10^{-3} \cdot 2000 = 80 \text{ V}$ $W = \frac{CU_{C0}^2}{2} = \frac{50 \cdot 10^{-6} \cdot 80^2}{2} = 160 \cdot 10^{-3} \text{ J}$	Izračunana napetost ..... 1 točka Izračunana energija ..... 1 točka
11.3	2	$\tau = R_2 C = 2 \cdot 10^3 \cdot 50 \cdot 10^{-6} = 0,1 \text{ s}$	Izračunana časovna konstanta ..... 2 točki
11.4	2	$u_c(t) = 80e^{-\frac{t}{0,1}} \text{ V}$	Izraz za napetost ..... 1 točka Narisan časovni potek napetosti ..... 1 točka

Skupno število točk IP 1: 40

IZPITNA POLA 2

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1	2	♦ v desno	Trditev ..... 2 točki

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2	2	♦ Snov je diamagnetik.	Trditev ..... 2 točki

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3	2	♦ $ u = Bv \sin \alpha = 1,3 \text{ V}$	Zapis ..... 1 točka Izračun ..... 1 točka

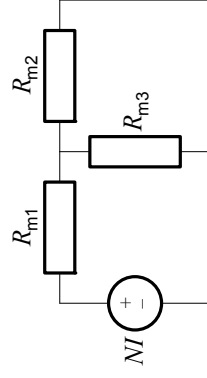
Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4	2	♦ $\underline{U}_{31} = -\underline{U}_{12} - \underline{U}_{23} = 200 \text{ e}^{-j120^\circ} \text{ V}$	Zapis ..... 1 točka Izračun ..... 1 točka

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
5.1	2	♦ $Q_1 = q_1 l = 800 \text{ } \mu\text{C}$	Zapis ..... 1 točka Izračun ..... 1 točka
5.2	2	♦ $F_{e12} = \frac{ q_1 q_2 l}{2\pi\epsilon_0 d} = 5,76 \text{ N}$	Zapis ..... 1 točka Izračun ..... 1 točka
5.3	2	♦ $E_3 = \frac{ q_3 }{2\pi\epsilon_0 d \left(\sqrt{3}/2\right)} = 16,62 \text{ kV/m}$	Zapis ..... 1 točka Izračun ..... 1 točka
5.4	2	♦ $F_{e12-3} = 2 \frac{ q_1 q_3 l}{2\pi\epsilon_0 d} \cos 30^\circ = 19,95 \text{ N}$	Zapis ..... 1 točka Izračun ..... 1 točka

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
6.1	2	♦ $D = Q/A = 8 \mu\text{C}/\text{m}^2$	Zapis ..... 1 točka Izračun ..... 1 točka
6.2	2	♦ $U = Ed = (D/\epsilon_0)d = 1,81 \text{ kV}$	Zapis ..... 1 točka Izračun ..... 1 točka
6.3	2	♦ $F_e = Q(\frac{1}{2}E) = 18,1 \text{ mN}$	Zapis ..... 1 točka Izračun ..... 1 točka
6.4	2	♦ $W_{e \text{ nova}} - W_e = \frac{1}{2}QU - \frac{1}{2}QU = -30,17 \mu\text{J}$	Zapis ..... 1 točka Izračun ..... 1 točka

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
7.1	2	♦ $H_0 = B_0 / \mu_0 = 2,39 \text{ kA/m}$	Zapis ..... 1 točka Izračun ..... 1 točka
7.2	2	♦ $I = \pi d H_0 = 450 \text{ A}$	Zapis ..... 1 točka Izračun ..... 1 točka
7.3	2	♦ $H_1 : H_0 = 2 : 3 \Rightarrow H_1 = 2H_0 / 3 = 1,59 \text{ kA/m}$	Zapis ..... 1 točka Izračun ..... 1 točka
7.4	2	♦ $B_2 : B_0 = 3 : 5 \Rightarrow B_2 = 3B_0 / 5 = 1,8 \text{ mT}$	Zapis ..... 1 točka Izračun ..... 1 točka

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
8.1	2	♦ magnetno vezje	Slika..... 2 točki
8.2	2	♦ $\Theta = NI = 1,2 \text{ A}$	Zapis ..... 1 točka Izračun ..... 1 točka

8.3	2	$\diamond R_{m1} = R_{m2} = \frac{l_1}{\mu_r \mu_0 A} = 23,87 \text{ kA/(Vs)}, \quad R_{m3} = R_{m1} / 3 = 7,96 \text{ kA/(Vs)}$	Zapis ..... 1 točka Izračun ..... 1 točka
8.4	2	$\diamond R_m = 1,25 R_{m1} = 29,84 \text{ kA/(Vs)} \Rightarrow \phi_1 = \frac{\Theta}{R_m} = 40,21 \mu\text{Wb}$ $\diamond \phi_2 = \phi_1 / 4 = 10,05 \mu\text{Wb} \Rightarrow \phi_3 = 3\phi_1 / 4 = 30,16 \mu\text{Wb}$	Zapis ..... 1 točka Izračun ..... 1 točka

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
9.1	2	$\diamond B = \frac{\mu_0 IN}{l} = \frac{12,56 \cdot 10^{-7} \cdot 0,1 \cdot 300}{0,05} = 0,754 \cdot 10^{-3} = 0,754 \text{ mT}$	Izraz za gostoto magnetnega pretoka ..... 1 točka Izračunana gostota magnetnega pretoka ..... 1 točka
9.2	2	$\diamond \Phi = BA = 0,754 \cdot 10^{-3} \cdot 0,5 \cdot 10^{-4} = 37,7 \cdot 10^{-9} = 37,7 \text{ nWb}$	Izračunan magnetni pretok ..... 2 točki
9.3	2	$\diamond L = \frac{N\Phi}{I} = \frac{300 \cdot 37,7 \cdot 10^{-9}}{0,1} = 113,1 \cdot 10^{-6} = 113,1 \mu\text{H}$	Izračunana induktivnost tuljave ..... 2 točki
9.4	2	$\diamond W_m = \frac{LI^2}{2} = \frac{113,1 \cdot 10^{-6} \cdot 10^{-2}}{2} = 0,566 \cdot 10^{-6} = 0,566 \mu\text{J}$	Izračunana magnetna energija v tuljavi ..... 2 točki

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
10.1	2	$\diamond L_1 = \frac{N_1^2 \mu A}{l} = 0,2 \text{ H}$	Zapisan izraz ..... 1 točka Izračunana lastna induktivnost ..... 1 točka
10.2	2	$\diamond M = \frac{N_1 N_2 \mu A}{l} = 0,4 \text{ H}$	Zapisan izraz ..... 1 točka Izračunana medsebojna induktivnost ..... 1 točka
10.3	2	$\diamond \text{pri podpiranju } L(+)= \frac{(N_1 + N_2)^2 \mu A}{l} = 1,8 \text{ H}$	Zapisan izraz za induktivnost pri podpiranju ..... 1 točka Izračunana induktivnost pri podpiranju ..... 1 točka
10.4	2	$\diamond \text{pri nepodpiranju } W_m(-) = \frac{1}{2} L(-) I_{12}^2 = 22,5 \text{ J}$	Zapisan izraz za energijo pri nasprotovanju ..... 1 točka Izračunana energija pri nasprotovanju ..... 1 točka

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
11.1	2	$\diamond \underline{U}_2 = 230e^{-j90^\circ} \text{ V in } \underline{U}_3 = 230e^{-j150^\circ} \text{ V}$	Zapisan kazalec druge napetosti ..... 1 točka Zapisan kazalec tretje napetosti ..... 1 točka
11.2	2	$\diamond \underline{I}_1 = \underline{U}_1 / \underline{Z}_1 = 10e^{j90^\circ} \text{ A}$ $\diamond \underline{I}_2 = \underline{U}_2 / \underline{Z}_2 = 10e^{j60^\circ} \text{ A}$ $\diamond \underline{I}_3 = \underline{U}_3 / \underline{Z}_3 = 10e^{j120^\circ} \text{ A}$	Izraženi kazalci bremenskih tokov ..... 1 točka Izračunani kazalci bremenskih tokov ..... 1 točka
11.3	2	$\diamond \underline{I}_0 = \underline{I}_1 + \underline{I}_2 + \underline{I}_3 = 27,3e^{j90^\circ} \text{ A}$	Izražen kazalec toka v povratnem vodniku ..... 1 točka Izračunani kazalec toka v povratnem vodniku ..... 1 točka
11.4	2	$\diamond \underline{V}_0 = \frac{Y_1 \underline{U}_1 + Y_2 \underline{U}_2 + Y_3 \underline{U}_3}{\underline{Y}_1 + \underline{Y}_2 + \underline{Y}_3} = 628e^{j90^\circ} \text{ V}$	Izražen kazalec potenciala zvezdišča ..... 1 točka Izračunan kazalec potenciala zvezdišča ..... 1 točka

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
12.1	2	$\diamond \underline{U}_{12} = 400e^{j120^\circ} \text{ V, } \underline{U}_{31} = 400e^{-j120^\circ} \text{ V}$	Zapis enega ..... 1 točka Zapis obeh ..... 1 točka
12.2	2	$\diamond \underline{I}_{12} = \frac{\underline{U}_{12}}{\underline{Z}_{12}} = 4e^{j67^\circ} \text{ A}$	Zapis ..... 1 točka Izračun ..... 1 točka
12.3	2	$\diamond \underline{I}_{31} = \frac{\underline{U}_{31}}{\underline{Z}_{31}} = 4e^{j187^\circ} \text{ A } \underline{I}_1 = \underline{I}_{12} - \underline{I}_{31} = 6,93e^{j37^\circ} \text{ A}$	Zapis ..... 1 točka Izračun ..... 1 točka
12.4	2	$\diamond \underline{S} = 3\underline{U}_{12}\underline{I}_{12}^* = (2880 + j3840) \text{ VA}$	Zapis ..... 1 točka Izračun ..... 1 točka

Skupno število točk IP 2: 40